

EKOLOGISK KOMPENSATION MERTAINEN

Annika Zachrisson, LKAB

EKOLOGISKA KOMPENSATIONSÅTGÄRDER

- Kan minska negativ miljöpåverkan vid exploateringar
- Marknad ekosystemtjänster utvecklad i Sverige
- Samarbetsprojekt med Sveaskog och Enetjärn Natur startade 2012

*Utsikt från Mertainen
mot den lägre platån
som ligger inom det
planerade dagbrottet*

PROJEKTMÅL

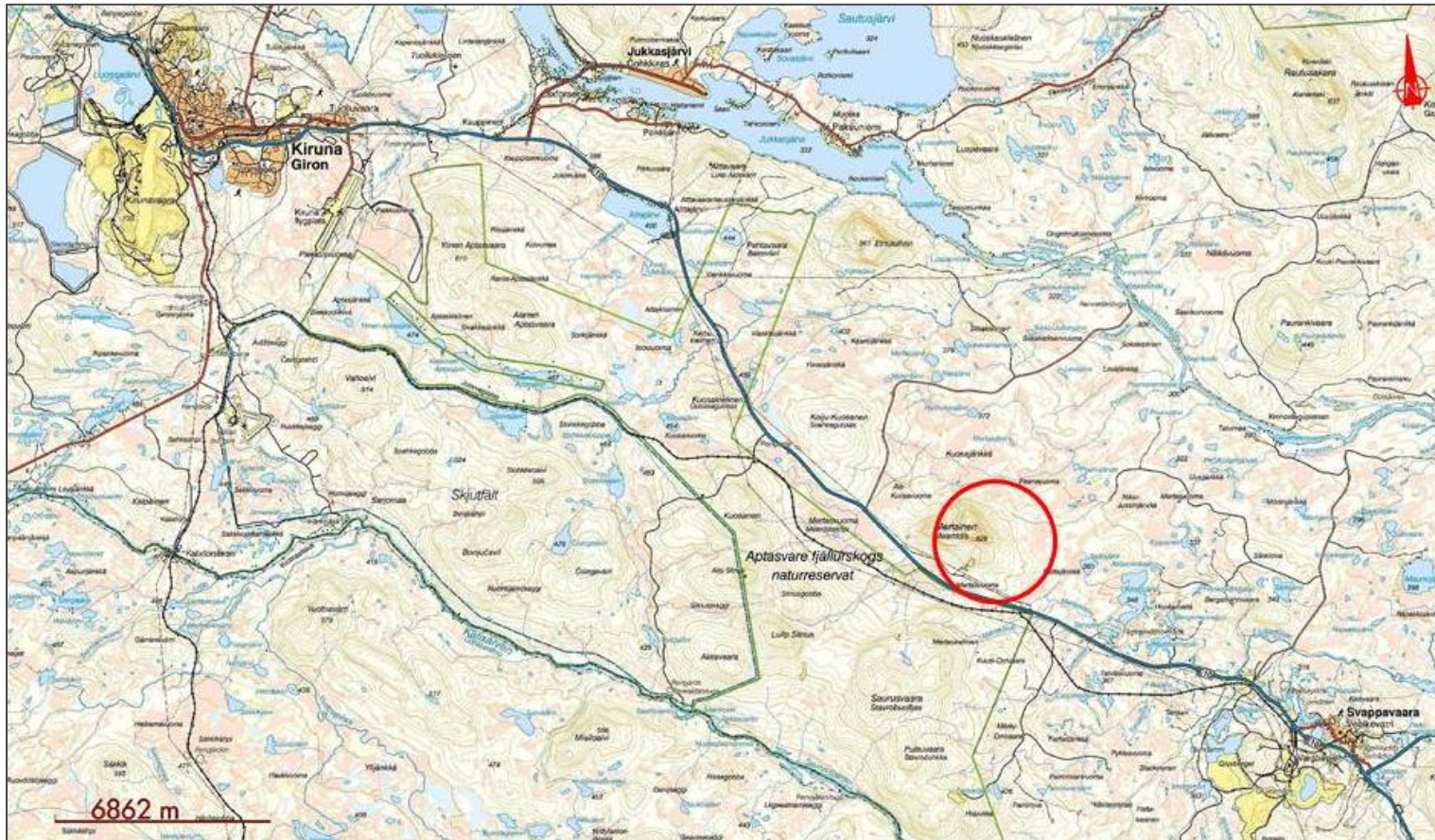
- Utarbeta ett standardiserat arbetssätt för frivilliga kompensationsprojekt anpassade till svenska förhållanden som kan få trovärdighet och acceptans hos såväl myndigheter som allmänhet.
- Utgångspunkt i internationell standard, BBOP.
 - Bred acceptans (WWF, NV)
 - Skadelindringshierarkin
 - "No net loss"
- Referensgrupp
- Mertainen case

MILJÖTILLSTÅNDET FÖR GRUVBRYTNING

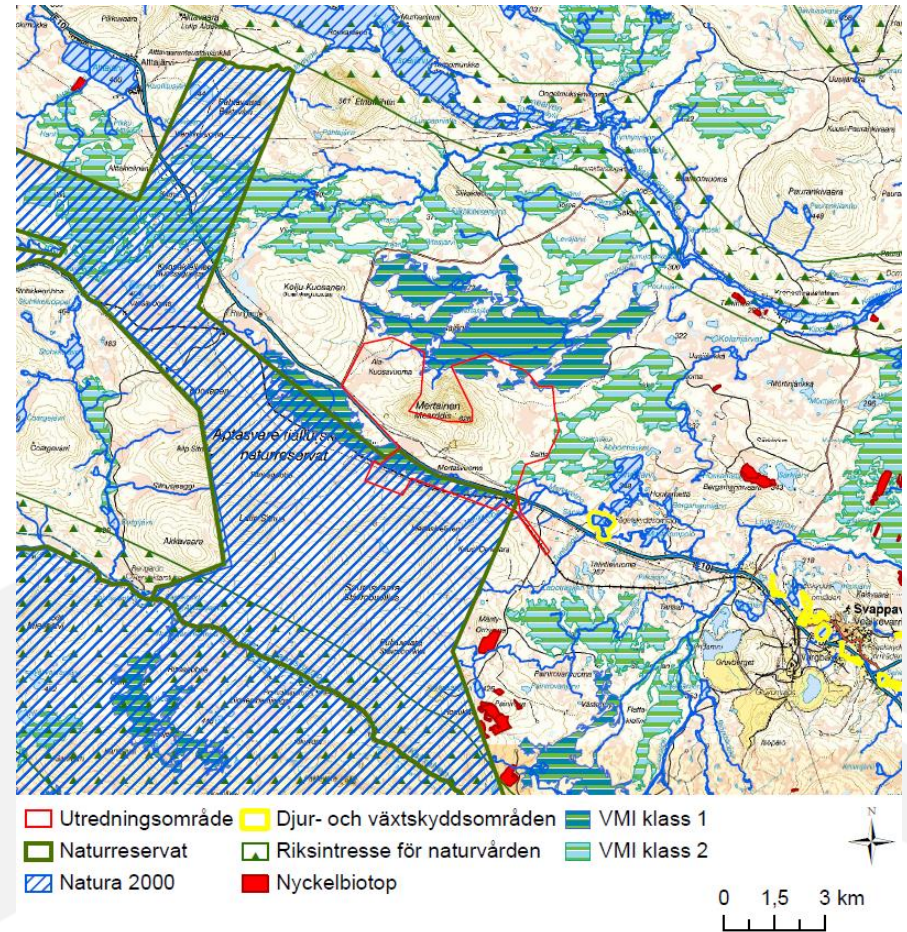
- Projektet med Sveaskog och Enetjärn Natur presenterades för länsstyrelsen som lyfte kompensationsåtgärder i sitt yttrande.
- LKAB invänder inte mot villkor om kompensationsåtgärder.
- Beslut:
 - Mark- och miljödomstolen ger deldom i juli 2013.
 - LKAB åläggs att utföra kompensationsåtgärder.
 - Mark- och miljödomstolen ger deldom i december 2013.
 - Mark- och miljööverdomstolen ger dom juli 2014.
 - Bekräftar tidigare beslut med mindre förändringar.
 - Mark- och miljödomstolen godkänner kompensationsplanen i sep 2014.

MERTAINEN GEOGRAFISK ORIENTERING

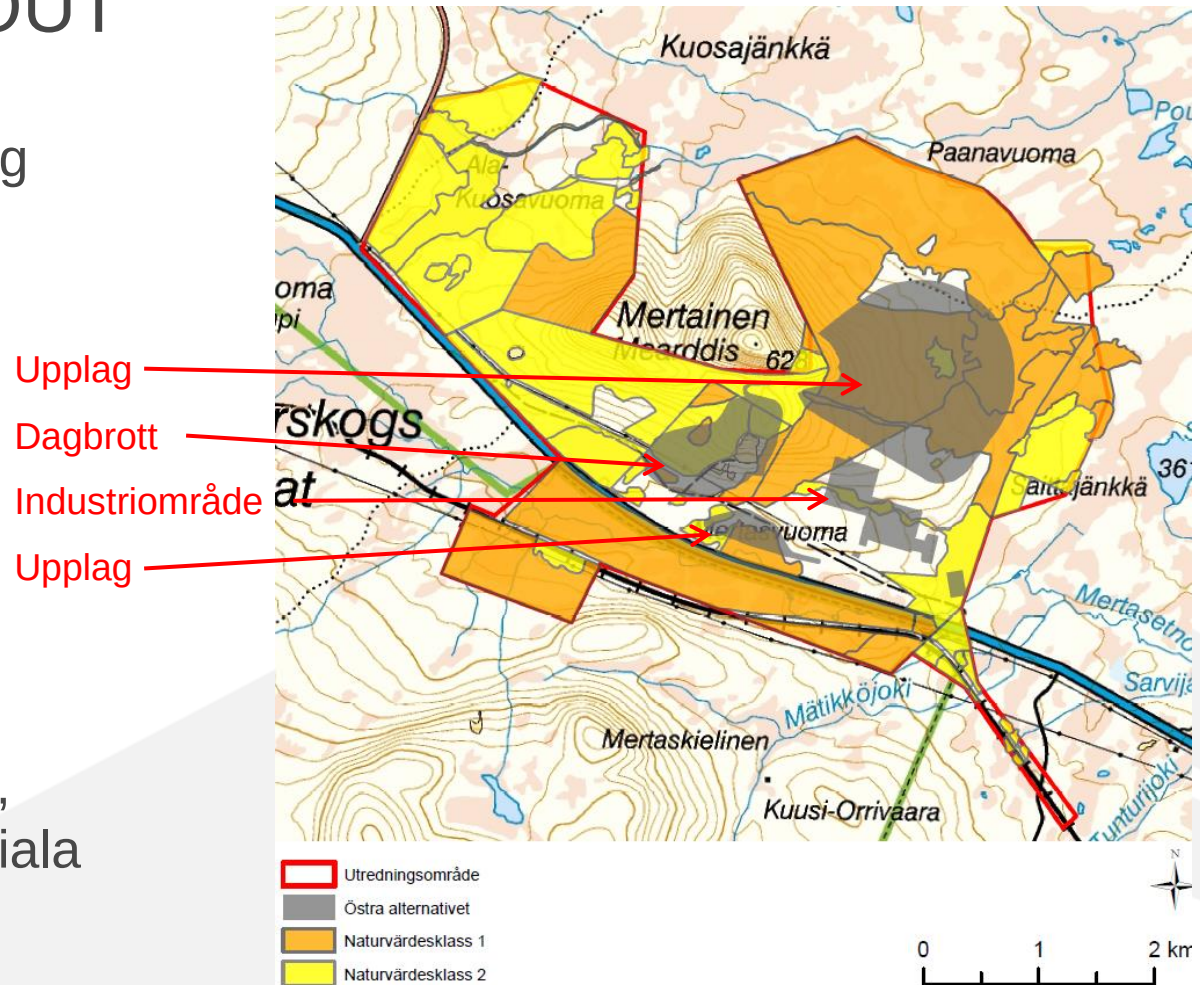
MERTAINEN HÖGA NATURVÄRDEN I OMRÅDET

- Stora ytor med skyddade områden omkring gruvan
- I övergångszon mellan dominerande barrskog och fjällbjörkskog
- Skog och våtmark

NATURVÄRDEN I OMRÅDET + GRUVLAYOUT

- Naturvärdesklassning
- Planerad layout gruvområdet
- Samlad bedömning enligt MB, bästa lokaliseringen för verksamheten och miljön (miljömässiga, ekonomiska och sociala intressen)

MERTAINEN HÖGA NATURVÄRDEN I OMRÅDET

Skog av barrblandtyp med äldre gran och tall.

Skrovellav^{NT}

*Knottrig
blåslav^{NT}*

BBOP:S GRUNDLÄGGANDE PRINCIPER

1. Skadelindringshierarkin – undvika, minimera och därefter utjämna skadlig påverkan på naturmiljön. **OK?**
2. Att det finns situationer där compensation inte är tillämpligt på grund av naturmiljöns känslighet eller oersättlighet **OK**
3. Landskapssammanhang **OK**
4. No net loss **OK?**
5. Additionalitet **OK?**
6. Delaktighet för olika intressenter **OK**
7. Hänsyn till lagstiftning och tradition **OK**
8. Adaptivt förhållningssätt (skötsel, uppföljning och utvärdering) **OK**
9. Transparent arbetssätt **OK**
10. Vetenskaplig grund **OK**

ARBETSSÄTT - AVGRÄNSNING OCH INDELNING AV PÅVERKANSOMRÅDET

- Indelning av habitattyper i påverkansområdet.
 - Ger en bild av naturvärden som påverkas.
 - Vägledning för ett första urval av lämpliga kompensationsområden.
- Avgränsning av påverkansområdets utbredning
 - hög påverkan 100 % förlust (direkt markanspråk)
 - medel påverkan 75 % förlust (indirekt påverkan)
 - låg påverkan 35 % förlust (indirekt påverkan)
- Urval av lämpliga attribut
 - Mätbara attribut för att beskriva habitatens komplexitet och variation.
 - Användes i kvantitativa beräkningsmodellen.
 - Ex. Mängd död ved, naturvärdesträd, bedömd kontinuitet, några skyddade och rödlistade arter.

Skog av barrblandtyp med äldre gran och tall.

ARBETSSÄTT – INVENTERING, REFERENSOMRÅDEN OCH BERÄKNINGAR

- Framtagande av inventeringsmetodik
 - Kompletterande inventeringar för kvantitativa data
- Lokalisering och inventering av referensområden
 - "Benchmark sites" –speglar högsta möjliga naturvärde
 - Kan användas som referens i senare uppföljning
- Framtagande av beräkningsmodell för förluster av biologisk mångfald/naturvärden
 - Area och habitatkvalitet inkluderas
 - Flera moment som förutsätter expertuppskattningar

ARBETSSÄTT – LOKALISERING AV KOMPENSATIONSOMRÅDEN

- Likaratade habitattyper och klasser
- Aktuella habitattyper gamla skogar med lång ekologisk leveranstid
- 13 potentiella områden undersöktes, 4 undersöktes i fält. Varav 2 områden valdes ut efter samråd med länsstyrelsen och presenterades för MMD.
- Framtagande av beräkningsmodell för förluster av biologisk mångfald/naturvärden utfördes på samma sätt som för påverkansområdet.
- Minst lika stort som påverkansområdet.

Skrovellav^{NT}

Figur 1. Lappranunkel vid Mertainen

GENOMFÖRANDE

- Förbättrad skyddsstatus
 - Avtal om servitut kommer ingås gällande avverkningsrätt och naturhänsyn under en period om 50 år (ska ge samma skydd till området som kan uppnås genom naturvårdsavtal).
- Naturvärdeshöjande åtgärder, exv.
 - Flytt av död ved
 - Naturvårdsbränning
 - Myrslåtter
- Skötsel i samråd med länsstyrelsen
- Uppföljning och kontroll

DISKUSSION

- Anpassning av kompensationsplan till BBOP:s principer
- Har utökat området och ambitionen
- BBOP förordar additionalitet genom restaurering av naturvärden. (Har gått från bara skydd till utveckling av områden)
- Ambition No Net Loss – dock inte ett krav
- Standardens praktiska tillämpning - Tidskrävande

Har gett ytterligare perspektiv